

Bouw woning Wilgenhoekweg, Serooskerke (Walcheren): 'quick scan' natuurwaarden

Peter L. Meininger

Lisztlaan 5
4384 KM Vlissingen
tel. 06-11198676

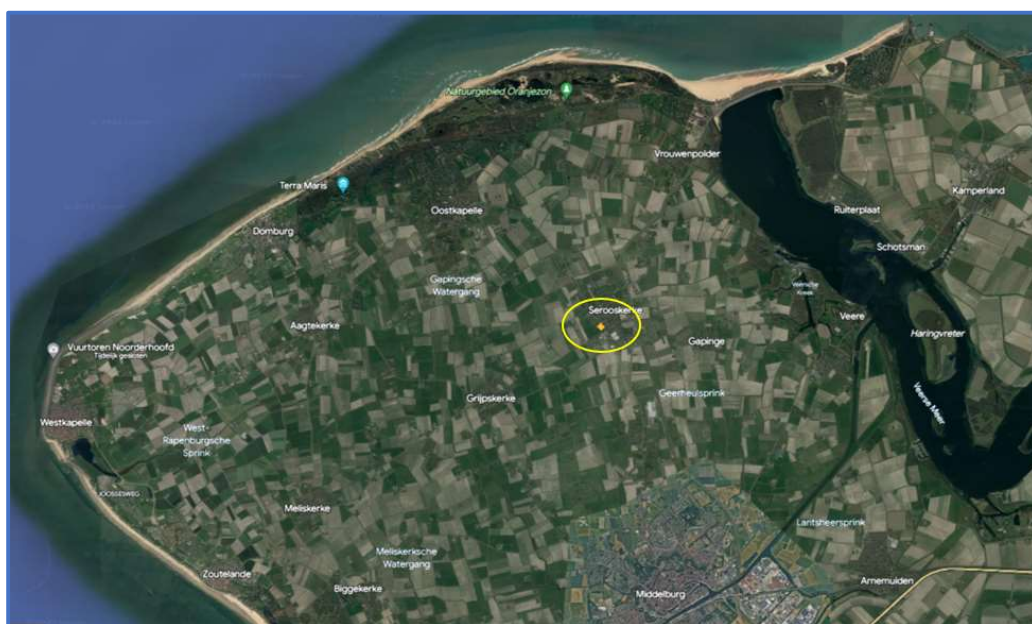
12 mei 2023

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Projectgebied en geplande werkzaamheden	4
3.	Wet natuurbescherming	6
3.1	Gebiedsbescherming.....	6
3.2	Natura 2000-gebieden	6
3.3	Stikstofdepositie.....	7
3.4	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	8
3.5	Soortenbescherming.....	8
4.	Aanpak, materiaal en methoden	10
4.1	Vraagstelling.....	10
4.2	Veldbezoek.....	10
4.3	Literatuur- en archiefonderzoek	10
5.	Quick scan beschermde natuur en overige natuurwaarden	11
5.1	Beschermde muizen.....	11
5.2	Vleermuizen	11
5.3	In Zeeland niet vrijgestelde zoogdieren	12
5.4	In Zeeland vrijgestelde zoogdieren	13
5.5	Algemene conclusie t.a.v. zoogdieren (exclusief vleermuizen)	13
5.6	Vogels	13
5.7	Amfibieën en reptielen	13
5.8	Vlinders, libellen en overige ongewervelde dieren.....	14
5.9	Planten	14
6.	Invasieve exoten	15
6.1	Wat zijn invasieve exoten?.....	15
6.2	Invasieve planten	15
6.3	Voorkomen in het plangebied.....	15
7.	Ecologisch werkprotocol en richtlijnen voor de werkzaamheden	16
8.	Literatuur.....	17

1. Inleiding

Het plan bestaat om een nieuwe woning te bouwen op een gedeelte van een perceel aan de Wilgenhoekweg 24 in Serooskerke (Walcheren, Zeeland). Om overtredingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen, heeft MaGRID in opdracht van Juust b.v. in het kader van dit project in april 2023 een 'quick scan' van natuurwaarden uitgevoerd. Ook is een locatiespecifiek ecologisch werkprotocol opgesteld. In voorliggend document zijn zowel de resultaten van de 'quick scan' als het werkprotocol opgenomen.

Ligging van het projectgebied (vakje binnen gele ovaal).

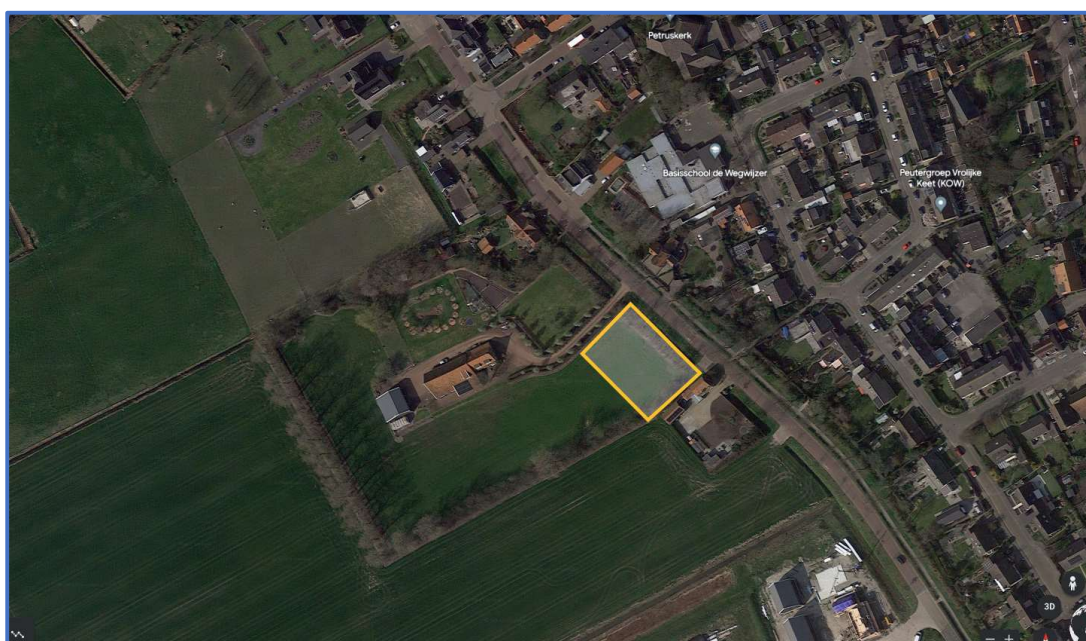

Zicht op bouwkaavel aan de Wilgenhoekweg, Serooskerke (Wa.).

2. Projectgebied en geplande werkzaamheden

Projectgebied Het projectgebied ligt op een gedeelte van het perceel Wilgenhoekweg 24 te Serooskerke, gemeente Veere, Walcheren, Zeeland. Een deel van het perceel wordt bezet door een landhuis met bijgebouwen en een oprijlaan. Het gehele bouwkvavel is omringd door een vrij smalle boomsingel, bestaande uit diverse soorten loofbomen van maximaal 20 jaar oud en diverse struiken. Het bouwkvavel bestaat momenteel uit enigszins verruigd grasland (zonder bijzondere natuurwaarden).

Het perceel is van de bebouwing van het dorp Serooskerke gescheiden door de Wilgenhoekweg met de hierlangs aanwezige bomenrij. Het perceel is grotendeels omgeven door agrarisch gebied (akkers).

Ligging van het projectgebied (geel vak).

Beschrijving van het project Op een gedeelte van het genoemde perceel zal een nieuwe woning worden gebouwd. Er is nog geen ontwerp van de woning beschikbaar. Er is geen sprake van de afbraak van bestaande gebouwen. Mogelijk worden er enkele bomen in de groenstrook langs de Wilgenhoekweg gerooid.

Timing van uitvoering De uitvoeringstermijn van de bouw is nog niet bekend.

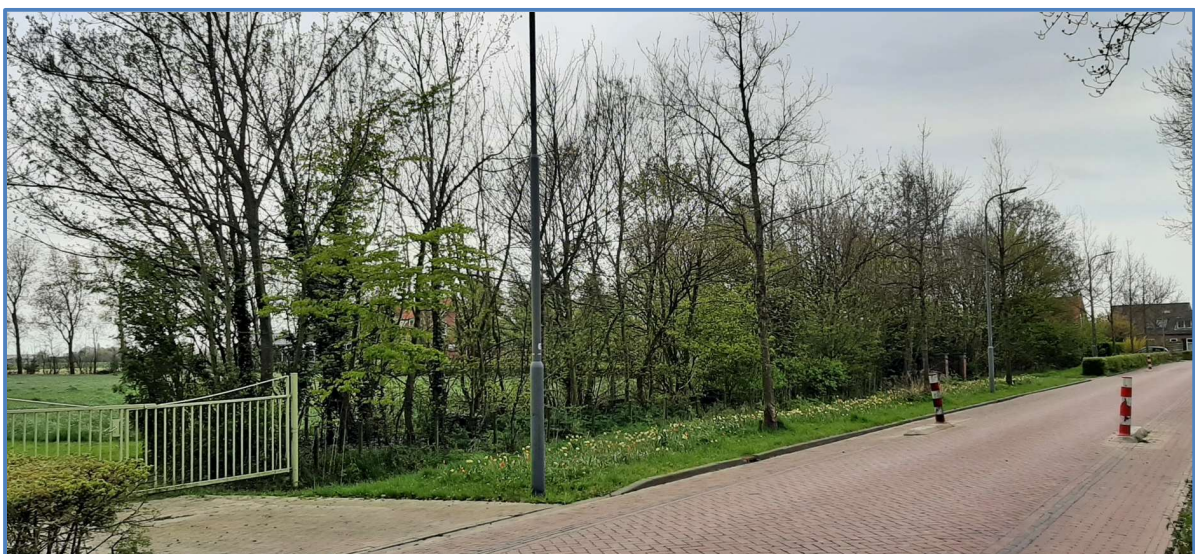
Aan- en afvoerroute Aanvoer van bouwmaterialen zal plaatsvinden over de weg.

Opslag van materiaal en materieel Materiaal en materieel zullen tijdens de bouwfase worden opgeslagen nabij de bouwlocatie.

In te zetten materieel Vrachtwagens, graafmachine.

Zicht op bouwkaavel aan de Wilgenhoekweg, Serooskerke (Wa.) vanaf het 'eigen' toegangshek.

Bouwkaavel aan de Wilgenhoekweg, Serooskerke (Wa.): het 'eigen' toegangshek en de groenstrook tussen bouwkaavel en Wilgenhoekweg.

3. Wet natuurbescherming

3.1 Gebiedsbescherming

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de bepalingen uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet maakt het mogelijk gebieden aan te wijzen als beschermde natuurgebieden. De Wnb noemt daarbij verschillende soorten gebieden, onder andere:

- Natura 2000-gebieden zijn de gebieden die de voormalig Minister van Economische Zaken en de huidige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft aangewezen ter uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 2.1, lid 1).
- Het Natuurnetwerk Nederland (NNN): het samenhangende ecologische netwerk waarvoor de provincies (gedeputeerde staten) zorgdragen voor de totstandkoming en instandhouding (art. 1.12, lid 2).

De Wnb kent alleen voor de Natura 2000-gebieden een toetsingskader. De bescherming van het NNN verloopt via het planologische spoor, hiervoor geldt een 'nee, tenzij' regime.

3.2 Natura 2000-gebieden

Algemeen Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitat of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art. 2.7 lid 2). Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning pas verleend nadat uit een Passende Beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast (art. 2.7 lid 3 onder a en art. 2.8 lid 1).

Natura 2000-gebieden in de omgeving Op basis van de Natura-2000 kaart van de website van de Provincie Zeeland, ligt het projectgebied Wilgenhoekweg 24, Serooskerke ruimschoots buiten de begrenzing van de volgende Natura 2000-gebieden (tussen haakjes de kortste afstand tot de begrenzing): Manteling van Walcheren (4 km), Veerse Meer (4 km), Voordelta (5 km), Westerschelde en Saeftinghe (9 km), Oosterschelde (9 km), Vlakte van de Raan (11 km), Koop van Schouwen (16 km), Zwin en Kievittepolder (24 km), Yerseke en Kapelse Moer (28 km), Markiezaat (36 km) en Zoommeer (36 km). Gezien de forse afstand tussen het plangebied en de begrenzing van de Natura 2000-gebieden kunnen (verstorende) effecten op kwalificerende soorten en beschermde habitats van deze gebieden redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie Natura 2000-gebieden *Significant negatieve effecten van de bouw en het gebruik van een woning aan de Wilgenhoekweg 24 te Serooskerke (Wa.) op kwalificerende soorten en beschermde habitats van Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.*

In lichtgroen en geel de begrenzing van Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving van het plangebied Wilgenhoekweg 24 te Serooskerke (Wa.) (blauw vakje). (bron: <https://kaarten.zeeland.nl/map/natura2000>).

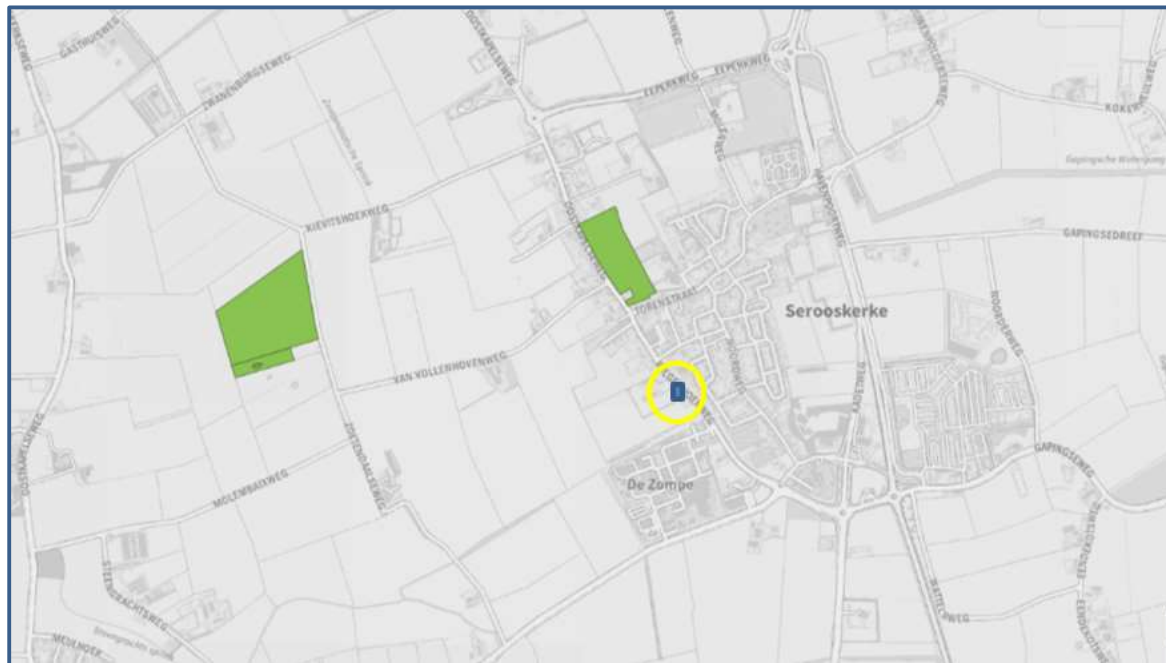
3.3 Stikstofdepositie

Bij de bouw van een woning aan de Wilgenhoekweg 24 te Serooskerke (Wa.), graafwerk en transport van materiaal komt stikstof vrij. Onderdeel van een Passende Beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming is de ‘stikstofparagraaf’. In het kader van deze quick scan zijn geen berekeningen uitgevoerd met de AERIUS-rekentool. Er worden dus ook geen uitspraken gedaan over mogelijke effecten van eventuele extra stikstofdepositie op de vegetatie van de diverse Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving van het projectgebied.

3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied valt buiten de begrenzing van Natuurnetwerk Nederland en grenst daar nergens aan (NNN; zie figuur). De dichtstbijzijnde NNN-gebieden zijn Park Welgelegen (op 400 m afstand) en een perceel grasland aan de Zoetendaalseweg, in beheer bij de Stichting het Zeeuwse Landschap (op 1250 m afstand).

Conclusie NNN *Significant negatieve effecten van de bouw en het gebruik van een woning aan de Wilgenhoekweg 24 te Serooskerke (Wa.) op het Natuurnetwerk Nederland kunnen gezien de afstand tot de aangewezen gebieden redelijkerwijs worden uitgesloten.*

■ bestaande natuur

Begrenzing van Natuurnetwerk Nederland (NNN) volgens natuurbeheerplan Zeeland 2023
(https://kaarten.zeeland.nl/map/natuur_landchap). Blauw vakje is plangebied Wilgenhoekweg Serooskerke (Wa.).

3.5 Soortenbescherming

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. Vanuit deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van deze natuurwetgeving is het instandhouden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen, rekening te houden met de aanwezige natuurwaarden kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Zo zijn alle broedvogels beschermd: nesten, eieren en jongen mogen niet worden verstoord of vernietigd. Indien schade aan (zwaarder) beschermde soorten niet te voorkomen is, is een ontheffing

noodzakelijk.

Effecten op zwaarder beschermde soorten, waarvoor een ontheffing nodig is van het bevoegd gezag (in dit geval de Provincie Zeeland), kunnen op basis van gegevens in de NDFF, literatuur, eigen veldkennis en het veldbezoek aan het werkgebied redelijkerwijs worden uitgesloten. Er is dan ook geen nader onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van deze soorten en soortgroepen (zie hoofdstuk 5 voor nadere toelichting).

Voor alle in het wild voorkomende planten- en diersoorten, dus ook voor onbeschermde en beschermde soorten die zijn vrijgesteld, geldt de 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend planten- en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De groenstrook tussen bouwkaavel en Wilgenhoekweg, Serooskerke (Wa.).

4. Aanpak, materiaal en methoden

4.1 Vraagstelling

Om eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming te signaleren bij de uitvoering van de werkzaamheden dienen in de 'quick scan' de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Onder welk beschermingsregime vallen deze soorten?
2. Welke invloed hebben de werkzaamheden op de beschermde soorten? Geldt wellicht een algemene vrijstelling voor één of meerdere soorten?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden, of kan gewerkt worden met een gedragscode.
6. Welke overige natuurwaarden komen in het plangebied voor en hoe kan worden voldaan aan de algemene zorgplicht?

In hoofdstuk 7 zijn suggesties gedaan voor een 'ecologisch werkprotocol'.

4.2 Veldbezoek

Verkenning Het plangebied Wilgenhoekweg 24, Serooskerke (Wa) en omgeving werd bezocht op 20 april 2023. Hierbij werd vooral gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren, de aanwezige habitats en mogelijke knelpunten t.a.v. de werkzaamheden in relatie tot de aanwezige natuurwaarden.

Invasieve exoten Er is speciaal gelet op de aanwezigheid van invasieve soorten, zoals alsemambrosia, azijnboom, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw. Dit is onder andere van belang bij graafwerkzaamheden en bij verplaatsing van grond met ongewenste plantendelen.

4.3 Literatuur- en archiefonderzoek

Gegevens over in het projectgebied aanwezige flora en fauna aanwezig in de NDFF (Nationale Database Flora en Fauna) werden geraadpleegd. Daarnaast is gebruik gemaakt van diverse publicaties en eigen veldkennis.

5. Quick scan beschermde natuur en overige natuurwaarden

5.1 Beschermde muizen

Noordse woelmuis (soort van de Habitatrichtlijn), veldspitsmuis en waterspitsmuis zijn landelijk beschermde soorten onder de Wet Natuurbescherming. De verspreiding van de noordse woelmuis in Zeeland is beperkt tot Schouwen-Duiveland en de eilanden langs de Philipsdam. De inlagen van Noord-Beveland en enkele gebieden in het Veerse Meer en op Zuid-Beveland herbergen mogelijk nog kwijnende populaties. Het voorkomen op Walcheren is niet bekend (Bekker *et al.* 2010). Het voorkomen van de veldspitsmuis in Nederland is beperkt tot Zeeuws-Vlaanderen (Bekker *et al.* 2010).

Waterspitsmuis De waterspitsmuis komt in vrijwel alle delen van Zeeland voor, maar is nergens algemeen. De soort bewoont rietlanden, moerassen en andere natte gebieden met een uitgebreide oevervegetatie en – bij voorkeur ook – met drijvende vegetatie. De waterspitsmuis is niet bekend uit het plangebied en omgeving (Bekker *et al.* 2010, NDFF). Het voorkomen van waterspitsmuizen in het plangebied is vrijwel uitgesloten. Geschikte habitat ontbreekt er immers.

Conclusie waterspitsmuis *Significant negatieve effecten van de werkzaamheden op de waterspitsmuis zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.*

5.2 Vleermuizen

Soorten In het plangebied komen waarschijnlijk met enige regelmaat diverse soorten vleermuizen voor, met name tijdens het nachtelijke foerageren. Het voorkomen van de volgende soorten lijkt mogelijk: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis. Uit de omgeving van het plangebied (binnen een straal van 1 km) zijn na 2010 echter alleen enkele waarnemingen van ongedetermineerde vleermuizen bekend. Waarschijnlijk is er geen onderzoek gedaan.

Foerageergebieden en vliegroutes De bomenrijen rond de bouwkegel vervullen waarschijnlijk een functie als foerageerplaats en vliegroute voor vleermuizen. Mogelijk worden er enkele bomen in de groenstrook langs de Wilgenhoekweg gekapt. Daarnaast zijn er voornemens om nieuwe bomen en struiken aan te planten rond het te bouwen huis. Het overgrote deel van de bomenrijen zal blijven staan. Ook de groenstructuur elders langs de Wilgenhoekweg blijft in stand. Substantieel verlies van foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen is daarmee redelijkerwijs uit te sluiten.

Verblijfplaatsen De bomen in de groenstrook tussen bouwkegel en Wilgenhoekweg zijn relatief jong. Holten en loszittend schors ontbreken en de bomen zijn daarom ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Conclusie vleermuizen Een significant negatief effect op leefgebied, rust- of voortplantingslocaties van (wettelijk beschermde) vleermuizen kan worden uitgesloten. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

5.3 In Zeeland niet vrijgestelde zoogdieren

Er is een aantal soorten zoogdieren waarvoor een landelijke vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming, maar waarvoor in Zeeland wel een ontheffing noodzakelijk is bij significante aantasting van het leefgebied, rust- of voortplantingslocaties. Dit zijn met name haas, konijn en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, steenmarter, wezel).

Haas De haas is niet zeldzaam in het aangrenzende poldergebied en bezoekt waarschijnlijk af en toe het plangebied. Geschikt voortplantingshabitat ontbreekt er echter. Indien wordt gewerkt conform het ecologisch werkprotocol (hoofdstuk 7), is het doden van eventueel aanwezige hazen uitgesloten.

Conclusie haas Negatieve effecten van de werkzaamheden op het leefgebied de haas zijn op voorhand uit te sluiten. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Konijn Er zijn geen recente waarnemingen bekend uit het plangebied en de directe omgeving ervan (binnen 500 m). De aanwezige habitat op het perceel lijkt ongeschikt voor konijnen. Tijdens het veldbezoek werd goed gelet op de aanwezigheid van holen, keutels en andere sporen van konijnen, maar deze zijn niet aangetroffen.

Conclusie konijn Negatieve effecten van de werkzaamheden op het konijn zijn redelijkerwijs op voorhand uit te sluiten. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Kleine marterachtigen Uit de periode 1989-2008 zijn uit het plangebied en omgeving waarnemingen bekend van bunzing, hermelijn en wezel (Bekker *et al.* 2010). Hoewel geschikte habitat nog steeds aanwezig is, zijn uit de laatste 15 jaar van deze soorten geen waarnemingen bekend uit het plangebied of omgeving. Indien wordt gewerkt conform het ecologisch werkprotocol (hoofdstuk 7), is het doden van eventueel aanwezige kleine marterachtigen uitgesloten. Geschikte habitat wordt nauwelijks en slechts tijdelijk aangetast.

Conclusie kleine marterachtigen Significant negatieve effecten van de werkzaamheden op kleine marterachtigen zijn redelijkerwijs op voorhand uit te sluiten, mits wordt gewerkt conform het ecologisch werkprotocol.

5.4 In Zeeland vrijgestelde zoogdieren

Soorten zoals egel, mol, ree en vos vallen onder de provinciale vrijstelling van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming. Deze soorten komen voor in het plangebied of de directe omgeving. Uiteraard geldt voor deze soorten wel de zorgplicht, waaraan wordt voldaan mits wordt gewerkt conform het ecologisch werkprotocol (hoofdstuk 7).

5.5 Algemene conclusie t.a.v. zoogdieren (exclusief vleermuizen)

Significant negatieve effecten op leefgebied, rust- of voortplantingslocaties van (al dan niet wettelijk beschermde) zoogdieren kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten, mits wordt gewerkt conform het ecologisch werkprotocol (hoofdstuk 7).

Conclusie zoogdieren *Significant negatieve effecten van de werkzaamheden op zoogdieren zijn redelijkerwijs op voorhand uit te sluiten. Met inachtneming van het ecologisch werkprotocol is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.*

5.6 Vogels

Broedvogels In en nabij het plangebied komen geen jaarrond beschermde vogelnesten voor (zoals van roofvogels of uilen). Er worden geen gebouwen afgebroken, zodat er geen broedplaatsen van huismussen of gierzwaluwen verloren gaan.

In de groenstrook rond het bouwkegel broeden diverse vogelsoorten, onder andere heggemus, merel, tjiftjaf, winterkoning, zanglijster en zwartkop.

Conclusie broedvogels *Een negatief effect op beschermde nesten, leefgebied, rust- of voortplantingslocaties van (al dan niet wettelijk beschermde) vogels kan redelijkerwijs worden uitgesloten, mits aan de hierna genoemde voorwaarden wordt voldaan. De aanwezigheid van broedvogels in het plangebied maken een start van de uitvoering van de bouwwerkzaamheden tijdens de broedtijd onwenselijk. Dit betekent dat de werkzaamheden ‘veilig’ kunnen worden gestart in de periode 15 augustus-1 maart, maar in een vroeg of laat voor- of najaar kunnen deze grenzen in overleg met een ecologisch deskundige worden aangepast. Indien er eenmaal geregeld bouwactiviteiten zijn, kunnen deze ook in de broedtijd worden voortgezet. Kap van bomen en struiken dienen per definitie plaats te vinden buiten de broedtijd, dus wél in de periode 15 augustus-1 maart.*

5.7 Amfibieën en reptielen

De rugstreeppad is beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn, bijlage 4), maar in en om het plangebied ontbreekt op dit moment geschikte habitat. De soort gebruikt ondiepe zoete of brakke plassen als voortplantingsgebied. In Nederland kan de rugstreeppad gedurende een lange periode eieren afzetten: van half april tot en met september. Rugstreeppadden kunnen als pionier

flinke afstanden afleggen en snel nieuwe geschikte gebieden koloniseren. Voor nadere details zie de Soortenstandaard Rugstreeppad (Rijksdienst voor ondernemend Nederland 2014).

Op Walcheren komen diverse populaties voor, onder andere op het Noordervroon bij Westkapelle, in de duinen van de Manteling en rond Middelburg.

De gewone pad, bruine kikker, groene kikker (complex) en kleine watersalamander (alle met een provinciale vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen) komen zeker of waarschijnlijk voor in de omgeving van het plangebied, met name in (tuin)vijvers.

Conclusie amfibieën en reptielen *Indien wordt voorkomen dat tijdens de werkzaamheden geschikte voortplantingshabitat voor rugstreeppadden ontstaat (ondiepe zoete of brakke plassen in medio april-medio september), kunnen effecten op rugstreeppadden redelijkerwijs worden uitgesloten. Voor de soorten waarvoor een provinciale vrijstelling van toepassing is, geldt de zorgplicht. Met inachtneming van het ecologisch werkprotocol is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.*

5.8 Vlinders, libellen en overige ongewervelde dieren

Binnen het plangebied is geen aanwezigheid van beschermde vlinders en libellen (en overige ongewervelde dieren) bekend en dit kan op grond van het ontbreken van geschikte habitat worden uitgesloten.

Conclusie vlinders, libellen etc. *Een significant negatief effect op leefgebied of voortplantingslocaties van vlinders, libellen en overige ongewervelde dieren kan worden uitgesloten. Er komen geen wettelijk beschermde soorten voor. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet aan de orde.*

5.9 Planten

Binnen het plangebied is geen aanwezigheid van beschermde (vaat-)planten bekend (Meininger 2018, NDFF), noch zijn deze tijdens het veldbezoek aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde planten kan op grond van het ontbreken van geschikte habitat worden uitgesloten.

Conclusie planten *Er komen geen wettelijk beschermde plantensoorten voor. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de soortenbescherming. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.*

6. Invasieve exoten

6.1 Wat zijn invasieve exoten?

Een exoot is een plant, dier of ander organisme dat van nature niet in Nederland voorkomt. Als een soort schadelijk is voor de natuur, noemen we ze invasieve exoten. Sinds 3 augustus 2016 is er een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren. De schade die invasieve exoten veroorzaken, is een Europees probleem. Om dit probleem zo effectief mogelijk aan te pakken, is een Europese verordening ontwikkeld. Hierin staat een aantal ge- en verboden om schade in de Europese Unie zoveel mogelijk te voorkomen. Onderdeel van de verordening is de zogenaamde 'Unielijst'. Hierop staan soorten die al in delen van de Europese Unie voorkomen en schade toebrengen of dit in de toekomst waarschijnlijk gaan doen (nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten). Voor lidstaten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen. En als dat niet lukt om de populatie zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

6.2 Invasieve planten

De enige op Walcheren voorkomende invasieve landplant die op de 'Unielijst' staat is de reuzenberenklauw. Daarnaast zijn er nog drie 'lastige' plantensoorten aangetroffen die (nog) niet op de 'Unielijst' staan: alsemambrosia, azijnboom en Japanse duizendknoop. Geen van de vier soorten zijn aangetroffen in het plangebied. Op de 'Unielijst' staan ook invasieve waterplanten, maar in het plangebied ontbreekt geschikte habitat voor deze soorten.

6.3 Voorkomen in het plangebied

In het plangebied werden geen invasieve of 'lastige' planten aangetroffen.

7. Ecologisch werkprotocol en richtlijnen voor de werkzaamheden

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de 'algemene zorgplicht' uit de Wet natuurbescherming. Voor alle in het wild voorkomende planten- en diersoorten, dus ook voor onbeschermde en beschermde soorten die zijn vrijgesteld, geldt deze 'algemene zorgplicht'. Dit houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend planten- en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Volgens diverse gedragscodes is het opstellen van een ecologisch werkprotocol verplicht en leidend bij de uitvoering van de werkzaamheden.

Hieronder staan richtlijnen om negatieve effecten op de in het gebied voorkomende planten en dieren zo veel mogelijk te beperken.

- Er wordt, indien beschikbaar, natuurvriendelijk materieel ingezet en/of sparende technieken toegepast.
- Schade aan bermen, slootkanten, houtsingels, bosjes en solitaire bomen, bijvoorbeeld door insporing, wordt voorkomen.
- De rijsnelheid van machines wordt zo afgesteld dat dieren zo veel mogelijk kunnen wegvluchten. Bij voorkeur wordt stapvoets gereden.
- Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande infrastructuur van wegen, paden en sporen.
- Werkzaamheden vinden in beginsel plaats in de daglichtperiode, opdat verstoring van de omgeving door verlichting wordt voorkomen. Bij nachtelijke verlichting van een werklocatie wordt uitstraling naar de omgeving vanaf een uur na zonsondergang zo veel mogelijk voorkomen.
- Er wordt één kant op gewerkt en – indien aan de orde – van de dichte zijde naar het open water of gebied gewerkt, zodat dieren kunnen wegvluchten. Dit geldt voor alle groenzones.
- Kap-, snoei en rooiwerkzaamheden worden buiten het broedseizoen van de vogels gepland. Dit geldt ook voor het verwijderen van takkenbossen en dergelijke. Als broedseizoen geldt in dit geval de periode van 1 maart tot 15 augustus, maar in een vroeg of laat voor- of najaar kunnen deze grenzen in overleg met een ecologisch deskundige worden aangepast. Bouwactiviteiten, bestrating en aanplant kunnen ook tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, mits de activiteit vóór het broedseizoen is gestart óf door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen broedvogels aanwezig zijn.
- Aangetroffen broedende vogels, in gebruik zijnde nesten en eieren dienen altijd te worden gespaard, ook buiten het reguliere broedseizoen. Broedende vogels mogen evenmin worden verstoord. Het personeel dient te allen tijde te letten op alarmerende vogels en hun nesten.
- Voer vrijkomende materialen netjes af en voorkom dat deze in de omgeving belanden.
- Maak bij de aan- en afvoer van materialen en materieel met vrachtwagens over bermen of andere kruidachtige vegetaties gebruik van rijplaten, waardoor schade aan de grasmat en de vegetatie en ook insporing wordt voorkomen.

8. Literatuur

Bekker J.P., Calle L., Dobbelaar S., Fortuin A., Jacobusse C. & de Kraker K. 2010. *Zoogdieren in Zeeland*. Fauna Zeelandica deel 6, Zoogdierwerkgroep Zeeland / Het Zeeuwse Landschap, *sine loco*.

Meininger P.L. (redactie) 2018. *Flora Zeelandica. Verspreiding van planten in het Zeeuwse landschap in heden en verleden*. FLORON, Nijmegen.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2014. *Soortenstandaard Rugstreeppad, versie 1.1 / maart 2014*. RVO-S11-401/BF15896.
rvo.nl/sites/default/files/2015/01/Soortenstandaard%20Rugstreeppad.pdf.